

58. FESTIVAL IGRANOG FILMA PULA: UZ FILMOVE »KORAK PO KORAK«, »MRAK« I »LAKU NOĆ, GOSPOĐICE«

Ratne priče nesretne na svoj način

Film Biljane Čakić Veselić bavi se zločincem Hadžićem i svim onim ratnim elementima koji su činili sudbinu Domovinskog rata

PULA » Dugo je Biljana Čakić Veselić čekala svoju priliku da uđe u Arenu i tako postane na neki način prva debitantica (Oju Kodar ovdje namjerno preskačem) na hrvatskoj dugometražnoj igranoj sceni. Toliko dugo da ju je na kraju pretekla Irena Škorić koju je digitalna tehnika naglo p(r)ogurala na najveće platno u svijetu, pa Biljana tako ostade bez te titule. Očito joj je tako sudeno još iz ratne Slavonije, a da je sudbina prati u stopu evo i slučajnosti da je njen hrvatski igrani prvijenac »Korak po korak« prikazan u Puli nekako u isti tren kada je zločinac iz Slavonije Goran Hadžić uhvaćen i nakon svega priveden.

A ovaj film se upravo bavi Hadžićem i svim onim ratnim elementima koji su činili sudbinu Domovinskog rata, posebno relacije Osijek-Vukovar, čiji su fragmenti još uvijek razbacani svuda uokolo i nikako da ih se sastavi u jednu cjelovitu i neopterećenu ratnu priču. Sve ratne priče nesretne su na svoj način, da malo parafraziram ruskog velikana, a ova naša pogotovo, i sreća je što ju je Biljana gledala oči u oči pa joj možemo (i moramo) u mnogo čemu vje-

rovati. Činjenica je da se ove teme muški ne laćaju, a kada i pokušaju pate od epopejike, pa je taj nesretni samar morala ponijeti Čakić Veselić.

Koliko god nam se ova ratna slika, najprije zamišljena i najavljivana kao »Prevoditeljica« (na kraju je s dodatnim scenarističkim timom Lydia Scheuermann Hodak (po njenoj knjizi »Frezije i još ponešto«) i Branko Šoemen dobila konačnu verziju »Korak po korak«, čini kao dnevno-politička stvarnost u kojoj dominiraju ratni profiteri, lažni branitelji, kokošari, razočarani dragovoljci, pohotni časnici i obespravljeni vojnici, ipak je učinjen odmak od tog stereotipa u pomirljivom liku Žene, Majke hrabrosti (Vjeru Kralj igra dojmljivo i kraljevski Ksenija Marinković) koja uvijek nekako nađe izlaz i umirujuću tabletu za sve muške bolesti i bolesnike. Ona ne osuđuje, ona ne važe, ne pamti i ne mrzi, ona je naprosto onaj blagi oblog na hladno čelo i utočište.

Slavonska sudbina

Kako je tema osjetljiva i još uvijek bolna, potrebno je podsjetiti da tu ima citata iz Vrdo-ljakove »Duge tamne noći«, također ratne slavonske sud-

Ksenija Marinković i Hrvoje Perc u filmu »Korak po korak«

bine, što uopće nije loše da se dublje sagleda višeslojnost podneblja kojega karakterizira lik Grossa (Nenad Cvetko), onaj netko tko je igrom slučaja i sudbine mješanac svih i svakoga i kao takav strada prvi. Onaj nad kojim strepimo je Vjerin sin Krsto (Hrvoje Perc), nova generacija koja se vodi emocijama a ne razumom i koja je druga stradala, dok svi ostali očevi i majke nemoćno gledaju kako se svijet oko njih ruši. Tomo Kralj (Sreten Mokrović) i mladi gazda (Darko Milas) su oni kolebljivci koji najbolje prolaze, kao i trgovački posrednici i profiteri na čelu sa Stellom (Sandra Lončarić Tankosić) – u ratu bešćutni lopovi, u miru besramni lažovi, do susjeda Mara (Vera Zima) i Brko (Goran Navojec) na svoj način pomagači u nevolji. Sve njih će nesebična Vjera objediniti u zagrljaj i oprost onom nemjerljivom ljubavljvu Žene i na kraju

zaplesati u radost Životu, jer je samo tako moguće pobijediti Smrt i rat kao njeno predvorje. Snimatelj Slobodan Trninić dao je dodatni pečat slikom, a Mladen Šiklič tonom.

Nimalo lak zadatak i izazov Biljana je još jednom odradila pobjednički. Nažalost, ovogodišnji program i okruženje je takvo da u nizu opuštajućih tema s okusom erotike ova ratna rana sjeda kao budali šamar, ili ona šaka u oko Grossu kojega svi udaraju i nad njim se izživljavaju – jer je drukčiji.

Obiteljska drama

»Mrak« je najavljen kao kriminalistički triler redatelja, scenarista i producenta Dana Okija (Slobodan Jokić) i prikazan je odmah nakon ratne drame »Korak po korak« i k tome još u crno-bijeloj tehnici. I da ne bi digitalne blagodati u Areni nikada ne bi stigao, pa čak ni pod

Doručak na travi u filmu »Mrak«

cijenu dobre slike, ili zbog toga što se na neki način referira na jedan od mogućih filmskih uzora, austrijskog redatelja Ulricha Seidla. Oki nastoji kao i Seidl stvoriti tenziju u kombiniranju igranog i dokumentarnog. Ovdje je puno dobre likovnosti i Okijeve multimedijalne originalnosti, a malo one prave filmske sadržajnosti. Jedino sam uspio zapaziti lijepo lice Splitsanke Andreje Mladinić i filmsko ime i prezime Splitsanina Gorana Markovića, a s Petrom Težak smo se družili noć prije u »7 seX 7« na krovu zgrade ispod antene – analogne.

Slovensko-hrvatska obiteljska drama »Laku noć, gospođice« Metoda Peveca srušila je sve dosadašnje predrasude o Slovenkama i o tome da su tako mlade a već Slovenke i slično. Za promjenu te slike i za lansiranje Slovenke 21. stoljeća

zaslužna je Hana (Polona Juh), ne samo izvrsnom glumom, već i idiličnom slikom majke, poslovne žene, vjerne supruge, odane kćeri i unuke i tek na kraju ljubavnice koja traži samo nekoga tko će je zagrliti i voljeti.

Upravo je ovaj redosljed vrijednosti Pevec posložio kao potpun autor, scenarist i redatelj, a zadaću uvjerljivosti i vjere da je svaka žrtva korisna ako ide u tom pravcu izvršili su već spomenuta Polona, potom kao suprug Samo (Jernej Šugman), kćerka (Mila Fuerst) te ljubavnik Leo (Jan Cvitkovič) – svi na svoj način dostojni autoriteti slovenske kulture i života. Drugim riječima: Neue Slowenische Familie gdje svaka obitelj ne mora biti na svoj način nesretna, već na slovenski bar podnošljiva.

Mate ČURIĆ